

VADEMECUM

Plaatsing van kunstwerk(en) buiten een gevrijwaarde site

URBAN
Versie 2025

Inhoudstafel

<u>1. Inleiding</u>	3
<u>2. Welke installaties zijn vrijgesteld van een stedenbouwkundige vergunning?</u>	4
<u>3. Procedure voor het indienen van een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning</u>	5
3.1. VERGUNNINGVERLENENDE OVERHEDEN	5
3.2. WAAR EN HOE?	5
<u>4. De samenstelling van het dossier</u>	6
<u>5. Hoelang duurt de behandeling van het dossier?</u>	6

1. Inleiding

De stedenbouwkundige regelgeving in Brussel verschilt van die in Vlaanderen en in Wallonië. Bijgevolg zijn de procedures voor aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning specifiek. Dat is ook het geval voor andere soorten handelingen en werken waarvoor een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning is vereist.

In het Brussels Gewest wordt **de plaatsing van kunstwerken**, of ze nu **tijdelijk of permanent zijn, gelijkgesteld met een evenementsgebonden installatie**¹ of installatie met sociaal, cultureel of recreatief karakter, al dan niet voorzien van verschillende inrichtingen (bewegwijzering enz.).

De **al dan niet tijdelijke plaatsing van kunstwerken** is **onderworpen aan het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning** in overeenstemming met artikel 98, §1, 1° van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO), en dat **vóór** elke uitvoering op het terrein:

*1° bouwen, een grond gebruiken voor het **plaatsen van één of meer vaste inrichtingen**, reclame-inrichtingen en uithangborden inbegrepen; onder bouwen en plaatsen van vaste inrichtingen wordt verstaan het oprichten van een gebouw of een kunstwerk of het plaatsen van een inrichting, zelfs uit niet duurzame materialen, die in de grond is ingebouwd, op de grond of op een bestaand bouwwerk is bevestigd of op de grond steun vindt ten behoeve van de stabiliteit en bestemd is om ter plaatse te blijven staan, al kan zij ook uit elkaar genomen of verplaatst worden; (...)*

De installatie van kunstwerken in de openbare ruimte kan eveneens onderworpen zijn aan de toepassing van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 maart 2022 betreffende de **stedenbouwkundige vergunningen van beperkte duur**.

¹ Al de op een goed aangebrachte inrichtingen en voorzieningen (uit het glossarium van het GBP)

2. Welke installaties zijn vrijgesteld van een stedenbouwkundige vergunning?

Mits alle (cumulatieve) voorwaarden in dit besluit van “geringe omvang”² worden nageleefd, worden hierna opgesomde handelingen en werken omwille van hun geringe omvang³ vrijgesteld van een vergunning voor de installaties die zich buiten gevrijwaarde sites bevinden (openbare ruimte, tuin, park, gebouw enz.). Voor zover ze niet afwijken van een bestemmingsplan, van een stedenbouwkundige verordening of van een verkavelingsvergunning:

De vrijstelling van een stedenbouwkundige vergunning neemt niet weg dat de houder ervan andere toelatingen moet verkrijgen in het kader van een ander administratief beleid dan dat van stedenbouw.

Als aan een of meerdere van de bovenstaande voorwaarden niet wordt voldaan, is voor het project een stedenbouwkundige vergunning vereist.

Er moet worden opgemerkt dat in geval van vrijstelling van een stedenbouwkundige vergunning, een voorafgaande melding verplicht is die ten minste 60 dagen vóór de installatie van het kunstwerk moet worden ingediend. Die melding moet worden ingediend op de website: <https://mypermit.urban.brussels/home> [tabblad: “Tijdelijke handelingen en werken melden”]

²Installaties die voorkomen in de lijst van de handelingen en werken die door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering vrijgesteld worden van stedenbouwkundige vergunning in een besluit van 13 november 2008 en gewijzigd bij besluit van 7 april 2011 en gewijzigd/ingevoegd bij besluit van 17 maart 2022*, art. 43 en volgende voor Titel III (http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2008111337&table_name=wet), kortweg het besluit van “geringe omvang” genoemd.

³Met toepassing van artikel 98, § 2 en § 2/1 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO) <https://urbanisme.irisnet.be/nl/spelregels/het-brussels-wetboek-van-ruimtelijke-ordening-bwro/gecoördineerde-versie-nl-bwro-en-obm.pdf>

Bovendien moet worden opgemerkt dat de **tijdelijke plaatsing** van installaties met een sociaal, cultureel of recreatief karakter of evenementsgeboden installaties, met uitzondering van reclame en uithangborden, wordt aanvaard voor een **periode van één jaar** in overeenstemming met het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de **stedenbouwkundige vergunningen van beperkte duur**, bijlage 1. 4°.4

3. Procedure voor het indienen van een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning

Wanneer niet aan de voorwaarden voor vrijstelling van een stedenbouwkundige vergunning wordt voldaan, moet een aanvraag worden ingediend bij het gemeentebestuur⁵ of het gewestelijke bestuur⁶. Zonder stedenbouwkundige vergunning mag de installatie van het kunstwerk niet plaatsvinden, dit zou een inbreuk zijn.

3.1. Vergunningverlenende overheden

- De gewestelijke overheidsdienst voor stedenbouw van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- De 19 gemeenten.

3.2. Waar en hoe?

Er zijn twee mogelijkheden:

Indiening van de “papieren” versie van de aanvraag:

Het dossier van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning moet in **4 exemplaren** per aangetekende zending of ter plaatse worden ingediend bij:

- **de gemachtigde ambtenaar van de directie Stedenbouw (Brussels Hoofdstedelijk Gewest) op de Kunstberg 10-13, 1000 Brussel.**
- **het gemeentebestuur.**

Heeft u de aanvraag ter plaatse ingediend? U ontvangt in ruil voor uw dossier een indieningsbewijs en instructies om uw dossier online in te dienen via <https://mypermit.urban.brussels/home>
U kunt het dossier online indienen de dag nadat u uw dossier heeft afgegeven.

Heeft u uw aanvraag aangetekend verzonden? Het indieningsbewijs wordt u in dat geval per e-mail gestuurd.

Indiening van de “elektronische” versie van de aanvraag:

Ga naar de website van het platform waar u als aanvrager een nieuwe aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning bij het gewest kunt indienen.

<https://mypermit.urban.brussels/home>

⁴Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 januari 2004 betreffende de stedenbouwkundige vergunningen van beperkte duur.

⁵ In overeenstemming met de algemene regel dat in het Brussels Gewest de afgifte van stedenbouwkundige vergunningen onder de bevoegdheid van de gemeenten (college van burgemeester en schepenen) valt.

⁶ In overeenstemming met artikel 123/2.§1 van het BWRO, waarin de gevallen worden vermeld waarin de gemachtigde ambtenaar de stedenbouwkundige vergunning afgeeft.

Een project? Vragen? De directie Stedenbouw staat tot uw beschikking om uw voorontwerp te analyseren en uw vragen te beantwoorden via het volgende adres:
secretariat.urban@urban.brussels.

4. De samenstelling van het dossier

De samenstelling van het aanvraagdossier voor een stedenbouwkundige vergunning wordt bepaald door het [besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 12 december 2013](#)⁷.

- *het **formulier aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning (bijlage 1)**, met datum en handtekening (beschikbaar)*
- *de **inlichtingen betreffende de eigendomstitel** van het goed in kwestie, indien van toepassing, de bekendmaking aan de eigenaar in overeenstemming met **bijlage 2**;*
- *een **gedetailleerde toelichtende nota bij het project** (context, integratie van het werk in de site (motieven enz.), duur van de uitvoering, technische informatie over de uitvoering (transport van materialen, eventueel verkeer, al dan niet aanwezigheid van fundering, maatregelen ter bescherming van het gevrijwaarde goed, middelen om aantasting te voorkomen enz.);*
- *een reeks relevante foto's (locatie);*
- ***plan(nen) van de bestaande toestand**;*
- ***plan(nen) van de geplande toestand** met de exacte locatie van de installatie(s), de afmetingen, materialen en uitvoering (toegang voor verkeer indien van toepassing enz.); doorsneden en syntheseplannen;*

Er moet worden opgemerkt dat deze documenten de standaardbasis vormen. Afhankelijk van de specifieke aard van de aanvraag moet echter systematisch het geldende besluit⁸ worden geraadpleegd om na te gaan of de vereiste documenten in overeenstemming.

OPMERKING en HERINNERING:

het verkrijgen van de vrijstelling van een stedenbouwkundige vergunning ontheft de aanvrager niet van het bekomen van andere vereiste vergunningen. Meer bepaald de toelating van de beheerder voor de sites die door Leefmilieu Brussel, Brussel Mobiliteit en de gemeenten beheerd worden, is verplicht.

5. Hoelang duurt de behandeling van het dossier?

De maximale termijnen ("kalenderdagen") voor de behandeling van een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning worden bepaald door het BWRO (art. 178).

⁷Uit: https://stedenbouw.irisnet.be/vergunning/de-vergunningsaanvraag/samenstelling-van-het-dossier?set_language=nl .

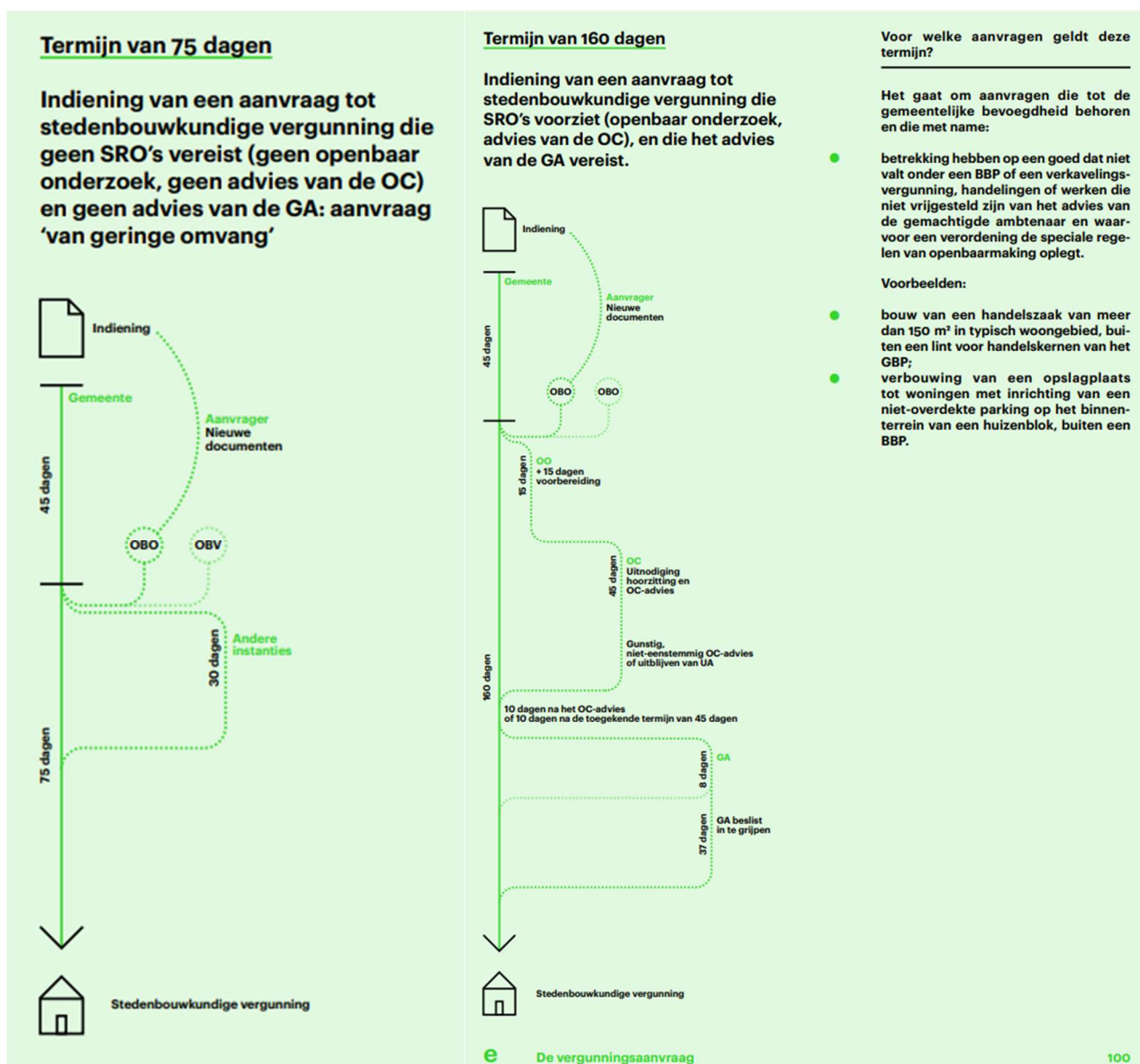
⁸ Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 12 december 2013 tot vaststelling van de samenstelling van het dossier van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning (BS 12 maart 2014).

Wanneer een stedenbouwkundige vergunning vereist is, varieert de duur van de behandeling van de aanvraag naargelang de te raadplegen instanties en de speciale regelen van openbaarmaking⁹.

Er moet worden opgemerkt dat de behandelingstermijn met 30 dagen kan worden verlengd:

- wanneer deze termijn verstrijkt tijdens de zomervakantie;
- als de zomervakantie het noodzakelijk maakt om de organisatie van speciale regelen van openbaarmaking uit te stellen.

Het proces vanaf het indienen van de aanvraag tot de betekening van de beslissing verloopt als volgt:

Uit: "De stedenbouwkundige vergunning in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Praktische gids 2020-2021"

⁹ Toepassing van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 13 november 2008 tot bepaling van de handelingen en werken die vrijgesteld zijn van een stedenbouwkundige vergunning, van het advies van de gemachtigde ambtenaar, van de gemeente, van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, van Brussel Mobiliteit, van Leefmilieu Brussel, van de overlegcommissie evenals van de speciale regelen van openbaarmaking of van de medewerking van een architect.